

ՌԻՍԱԴՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Դ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 6, Մայիս 2021

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ՊԱՏԳԱՄԸ

ԲԱՅՈՒԻՆՔ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻԻՆ

Զատիկէն մինչև Հոգեգալուստ երկարող շրջանին մէջ նշուող յիսուն օրերու տօները Տէրունի տօներ են, որոնցմէ վերջինը, յիսուներորդ օրը՝ Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեան տօնն է, որ յիշատակումն է առաքելներուն վրայ Սուրբ Հոգիի իջման:

Քրիստոսի Համբարձումէն տասը օր ետք, Պենտեկոստէի օրը, երբ Յիսուսի աշակերտներն ու 120 հետևորդներ խմբուած էին Վերնատան մէջ, **«յանկարծ սաստիկ հովի սուրցին պէս ձայն մը հնչեց երկինքէն և լեցուց ամբողջ տունը, ուր անոնք նստած էին: Յետոյ անոնք տեսան հրեղէն լեզուներ, որոնք տարածուեցան և հանգչեցան իրաքանչիւրին վրայ: Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան և սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար»** (Գործք. 2:1-4):

Ս. Հոգին ստացողները դարձան նոր արարածներ, անոնց հաւատքը ատիկ ևս զօրացաւ, զինուեցան ոգեղէն գործութեամբ և իմաստութեամբ, հոգեպէս զօրացան և պատրաստ եղան սկսելու իրենց նոր առաքելութեան՝ Աւետարանը տարածելու աշխարհի ժողովուրդներուն: Այդ օրը եկեղեցոյ հիմնադրութեան օրը եղաւ:

Ս. Հոգին միայն Վերնատան մէջ խմբուածներուն մենաշնորհը չէր, այլ զայն կրնան ստանալ բոլոր անոնք, որոնք կը հաւատան Յիսուս Քրիստոսի, իբրև իրենց փրկիչն ու Տէրը:

Մեր մէջ Ս. Հոգին ունենալով՝ մենք կ'օժտուինք այնպիսի զօրութեամբ մը, որ ապրինք աստուածահաճոյ կեանք, Տիրոջ ծառայենք այնպէս՝ ինչպէս Ան կը կամենայ, յաղթահարենք կեանքի դժուարութիւններն ու դէմ դնենք մեղքին, որովհետև Աստուծոյ զօրութեան ոչ ոք կրնայ ընդդիմանալ: Ամէն բան կարելի կ'ըլլայ, երբ որ կ'ապրինք Ս. Հոգիի ներկայութեամբ և զօրութեամբ:

Սուրբ Հոգիին բացուելու և անոր հեղուրը ստանալու նախապայմանը ապաշխարութիւնն է և ապա՝ արժանի ըլլալ աւագան իջնելու և Յիսուս Քրիստոսի անունով մկրտուելու, ի քառութիւն և ի թողութիւն մեղաց:

Իսկ ինչ կը նշանակէ ապաշխարել:

Ապաշխարել կը նշանակէ՝ փոխել մեր կեանքի սխալ ընթացքը, հեռու մնալ մեղքերէ և հնազանդիլ Աստուծոյ ու Անոր պատուիրաններուն: Իսկ մկրտուիլ կը նշանակէ՝ երեք անգամ ընկղմամբ աւագանին մէջ, ջուրի լուացումով նոյնանալ Յիսուս Քրիստոսի հետ, իր չարչարանքներուն, խաչելութեան և թաղման մէջ, այնուհետև, ջուրէն դուրս գալով յարութիւն առնել և նորոգուիլ, դառնալով նոր մարդ՝ **ՅԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ՆՈՐՈԳՈՒԱԾ**:

Յիսուսը յատուկ կերպով կ'ըսէ. **«Խնդրեցէք և կը տրուի ձեզի, փնտտեցէք և կը գտնէք, դուռը բախեցէք ու ձեր առջև կը բացուի»**: Ահաւասիկ, շատ պարզ պայման մը՝ եթէ խնդրենք Իրմէ Ս. Հոգին, Ան կու տայ մեզի:

Յիսուս Իր աշակերտներուն տրվեցուց, որ **«Ձեր երկնաւոր Հայրը Սուրբ Հոգին կու տայ ձեզի, եթէ խնդրէք Իրմէ»**: Տակաւին, պայմաններէն մէկը **«Ժարաւ ըլլալն է»**: Յիսուս իր աշակերտներուն դարձեալ տրվեցուց ու պատգամեց. **«Եթէ մէկը ծարաւ է, թող Ինծի գայ ու խմէ»**: Հետևաբար, մենք պէտք է ծարաւ զգանք, կարիքը ունենանք անմահական ջուրին:

Հետևաբար, կարևոր պայման է «ծարաւ ըլլալը»: Իսկ եթէ ծարաւ ենք, Յիսուս մէկ հասցէ կու տայ մեզի ըսելով. **«...Ինծի եկէք»**: Եւ հետևաբար, վերջին պայմանը Յիսուսին մօտենալն է, որովհետև Յիսուս Ինքն է Սուրբ Հոգիով մկրտողը. եթէ կ'ուզես մկրտուիլ, ապա, պէտք է Իր մօտ երթաս և Ան Սուրբ Հոգիով կը մկրտէ ու շնորհքներով կը զարդարէ: Ա՛րդ, Սուրբ Հոգիին բացուելու համար անհրաժեշտ է **ապաշխարել, մկրտուիլ, խնդրել Աստուծմէ, ծարաւ ըլլալ և մօտենալ Յիսուսին**:

Բարգէն Արքեպիսկոպոս Չարեան

ՄԵՍԻԱ, ՄԵՍԻԱՆԵՐ ԵՒ ՆԱԶՈՎՐԵՑԻ ՅԻՍՈՒՍ

ՄԱՍ Բ.

Բ- Սադուկեցիները

Փարիսեցիական ծայրահեղության հակառակ կողմը կը գտնուէին Սադուկեցիները: Ասոնք յետնորդներն էին Սադոկի քահանայական ընտանիքին: Բանապաշտ էին (Rationalist), ազատական տեսակետներ ունեցող, ազնուական խափն պատկանող:

Սադուկեցիները Հելլենիստական հակումներ ունէին, իսկ քաղաքական դիրքորոշման իմաստով՝ միշտ իշխող դասակարգին կողմ կը թէքէին:

Անոնց համար հիմնականը Թորան էր, Մովսիսական Օրէնքի գիրքը: Ուստի և՛ կը ճանչնային միայն Հնգամատեանին հեղինակութիւնը, անկարևոր սեպելով Պատմական, Մարգարէական և Բանաստեղծական-Իմաստութեան գիրքերը: Անոնք կը մերժէին գերբնական՝ հոգեղէն աշխարհի գոյութիւնը:

Գ- Եսսենացիները

Ասոնք խորհրդապաշտներն էին (Mystics), Մտեալ ծովու հիւսիս-արևմտեան ափերուն գտնուող Քումրանի համայնքի անդամներ, որոնք խստակրօն կեանք մը կը վարէին, որոշ հարցերու շուրջ մօտ էին Փարիսեցիական տեսակետներուն, ինչպէս՝ Օրէնքի բժախնդիր պահպանման և գերբնական-հոգեղէն աշխարհի գոյութեան վերաբերեալ: Ճակատագրապաշտ էին և կը հաւատային, թէ՛ Աստուած ինք նախասահամանած էր, թէ՛ որոնք պիտի փրկուէին և որոնք պիտի դատապարտուէին:

Եսսենացիները Մեսիական երկու անձնաւորութիւններ կ'ակնկալէին. մէկը Քահանայապետական հանգամանքով, իսկ միւրը՝ Թագաւորի հանգամանքով ներկայացող, որոնց պիտի ընկերակցէր նաև մարգարէ մը:

Դ- Նախանձայոյզերը

Նախանձայոյզերու շարժումը սկիզբ առած էր ՅՔ 6 թուականին, որոնք որոշ իմաստոս մը կը ներկայացնէին Յուդայականութեան զինուորական թևը: Յեղափոխական, ծայրահեղական, ազգայնամուլական, որոնք կը հաւատային զէնքի ուժով Հռոմէական գերիշխանութենէն ազատագրման: Ուստի և՛ նման յեղափոխական ղեկավարի մը պատկերացումը ունէին Մեսիային վերաբերեալ: Յիսուսի աշակերտներէն Սիմոնը այս խմբակցութեան անդամ էր (տես՝ Ղուկաս 6.15):

Կրօնական և յեղափոխական այս բոլոր խմբաւորումները գոյութիւն ունէին Յիսուսի օրերուն, որոնք կասկածանքով կը հետևէին անոր առաքելութեան, յաճախ փորձելով զայն: Անոնց կասկածանքին և Յիսուսի հանդէպ ունեցած անվստիחותեան հիմնական պատճառը, Մեսիայի գաղափարին մասին իրենց ունեցած պատկերացումներն էին, որոնք չէին համընկնիր Յիսուսի անձին, ուսուցման և առաքելութեան հետ:

Եբրայական Կրօնական ղեկավարութեան տեսակետով, Յիսուս ոչ թագաւոր էր, ոչ քահանայապետ, ոչ իսկ մարգարէ: Անիկա պարզապէս ինքնու ռաբբի (ուսուցիչ)

մըն էր: Առաւել ևս, անոնք կը կարծէին, թէ՛ Յիսուս Նազարէթէն էր, մինչդեռ Մեսիան Բեթղեհէմէն պէտք էր գար, ըստ մարգարէութեան (Միքա 5.2): Ասիկա, այսօրուան հասկացողութեամբ՝ ապատեղեկատուութիւն էր, քանի որ անոնք իրազեկ չէին թէ՛ Յիսուս ծնած էր Բեթղեհէմ, պարզապէս մանկութեան հասակ առած էր Նազարէթի մէջ: Այս բոլորին վրայ, անոնք Յիսուսը կը մեղադրէին որպէս Հռոմայեցիներու և Սամարացիներու բարեկամ (Մատթէոս 8.5-13 / Յովհաննէս 4.1-42, Ղուկաս 10.25-37), երկուքն ալ ստելի և գարշելի՝ Հրեաներուն համար:

Այլ հանգամանք մը, թէ՛ ինչու Յիսուս մերժուեցաւ հրեայ կրօնական ղեկավարութեան կողմէ այն էր, որ Յիսուս յաճախ կը մեղադրէր զանոնք իրենց անպարկեշտութեան համար (Մատթէոս 23.1-36), և Յիսուս ատելի մեծ հեղինակութիւն կը վայելէր ժողովուրդին կողմէ քան իրենք (Մարկոս 1.22):

Յիսուս չէր վարաներ մատնանշելու անոնց սխալ մեկնաբանութիւնը Մովսիսական Օրէնքին և կեղծ ատելորդապաշտութիւնները, զորս կը պարտադրէին ժողովուրդին վրայ (Մատթէոս 12.1-8, 15.3-9): Ինչպէս նաև, Հրեայ ղեկավարութեան աչքին՝ Յիսուս կը թերագնահատէր իրենց ազգային միասնականութեան և հպարտանքի խորհրդանիշը հանդիսացող Տաճարին կարևորութիւնը (Մարկոս 13.1-2, 14.58, 15.29 / Յովհաննէս 2.19-22):

Յիսուս, ըստ պահպանողական Փարիսեցիներուն, բարարաբաշտի աւանդապահ չէր, ըստ ազատական Սադուկեցիներուն՝ սնտիապաշտ էր, ըստ խստակրօն Եսսենացիներուն՝ անժուժկալ էր, իսկ ըստ յեղափոխական Նախանձայոյզերուն՝ թշնամիին հանդէպ զիջող և ներողամիտ էր:

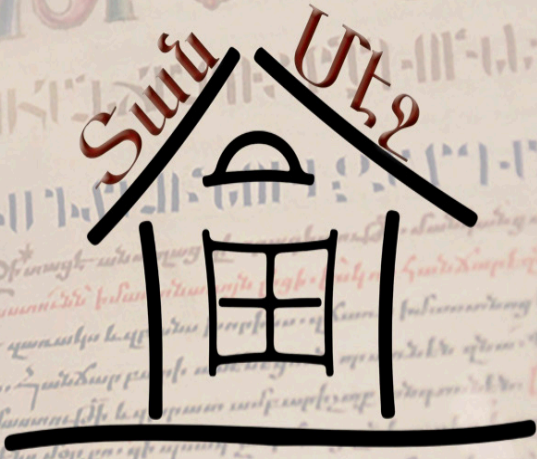
Արդ, սկսեալ Բաբելոնի գերեվարութեան օրերէն և ամբողջ Երկրորդ Տաճարի ժամանակահատուածին երկարող հանգրուանին, աղաւաղուած և աղճատուած էր Եբրայական մտածողութեան մէջ՝ Մեսիսայի պատկերացումը:

Յիսուս կը ներկայացնէր Թանախեան (Քրիստոնէական՝ Հին Կտակարանեան) խոստումներուն մարմնաւորող Մեսիան: Սակայն, Յուդայականութեան զանազան այս խմբաւորումները ոչ միայն իրենք իրենց մէջ ունէին ներքին տարակարծութիւններ և հակադիր տեսակետներ Մեսիային վերաբերեալ, այլև՝ կը մերժէին նոյնինքն Մեսիան հանդիսացող Յիսուսը, որ յաճախ ստիպուած կ'ըլլար վերյիջեցնելու իրենց իսկ Օրէնքին և նախահայր Մարգարէներուն մեսիական խոստումները: Ու թէև կ'ըմբերանուէին անոնք Յիսուսի տուած բացատրութիւններով, սակայն և այնպէս՝ յամառօրէն կը մերժէին ընդունիլ Յիսուսի լուսաբանութիւնները, Օրէնքին վերաբերող, թէ՛ Մեսիային վերաբերող հարցերու շուրջ:

(Շարունակելի)

Գեղարդ Ծայրագոյն Վարդապետ Քիւսպէկեան

ՍՈՒՐԲ ԳԻՐՔԸ

ՄԱՏԹԵՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ 5

- Լերան քարոզը (Մր 5.1-2)
- Երանիններ (Մր 5.3-12)
- Երկրի աղբի և աշխարհի լոյսը (Մր 5.13-16)
- Օրէնքի ճշմարիտ ուսուցումը (Մր 5.17-48)

ՅԻՍՈՒՄ՝ ԼՈՅՍԸ ԱՇԽԱՐՀԻ (Մտ 5.14-16)

Մատթեոսի ատարանի 5-7 գլուխները կը բովանդակեն Յիսուսի ուսուցումները:

«Լերան քարոզ»-ի անմիջապէս սկիզբը, «Երանիններ»-էն անմիջապէս յետոյ, Յիսուս այսպէս կը կոչէ իր հետևորդները: Ասիկա ամենամեծ դրուատանքն է, որ ուղղուած է քրիստոնէայ անհատներուն, որովհետև Տէրը կը պատուիրէ քրիստոնէային ըլլալ այն, ինչպէս որ Ինքն է: Յիսուս կ'ըսէ. «Այնքան ժամանակ, որ այս աշխարհի մէջ եմ, ես աշխարհի լոյսն եմ» (Յհ. 9.5): Երբ Յիսուս այս բառերը կ'ըսէ, ան կ'օգտագործէ արտայայտութիւն, որ հարազատ էր հրեաներուն: Անոնք իրենց մասին կը խօսէին, որպէս Երուսաղէմ, իբրև «լոյս հեթանոսներու», և շատ յաճախ նշանաւոր ռաբբի մը «Իսրայէլի ճրագ» կը կոչուէր: Մէկ բանի մէջ հրեաները վստահ էին, որ ոչ ոք ինքն իր լոյսը կը վառէ: Երուսաղէմը իսկապէս հեթանոսներու լոյսն էր, բայց Աստուած Ինքը վառեց Իսրայէլի ճրագը: Լոյսը, որով ազգ մը կամ անհատ մը կը շողայ, փոխառնուած լոյս է. նոյնն է պարագան քրիստոնէաներու:

Յիսուսի պատուէրը այն չէ, որ մենք մեր լոյսը պիտի շողացնենք, այլ պիտի շողանք Տիրոջ լոյսի արտացոլանքով: Լոյսը, որ կ'արտացոլայ քրիստոնէայէն, քրիստոնէայի մէջ գտնուող Քրիստոսի լոյսէն կու գայ:

ԻՆՉ Կ'ՈՒՋԷ ՅԻՍՈՒՍ ԸՍԵԼ.

Ա. Լոյսը առաջնահերթօրէն պէտք է երևի՝ տեսանելի ըլլայ.

Քրիստոնէութիւնը պէտք է երևի, մարդուն քրիստոնէայ ըլլալը կատարելապէս տեսանելի պիտի ըլլայ բոլորին. ան պէտք չէ տեսանելի ըլլայ եկեղեցւոյ մէջ միայն, այլ դուրսը՝ աշխարհի մէջ, ամէն տեղ՝ տունը, աշխատավայրին մէջ, խանութը, մարդկային

յարաբերութիւններու ընթացքին:

Բ. Լոյսը ուղեցոյց է.

Քրիստոնէան պէտք է իր օրինակով յստակ դարձնէ կեանքի ճանապարհը ուրիշներու համար: Աշխարհը կարիքը ունի առաջնորդող լոյսերու: Շատերը կան, որոնք կարիքը ունին առաջնորդութեան կամ յենարանի, ընելու բաներ, որոնք ինքնուրոյն չեն կրնար ընել:

Գ. Լոյսը նախազգուշացնող է.

Քրիստոնէայի պարտականութիւնն է իր եղբայրակիցները հրաւիրել նախազգուշացման:

Քրիստոնէան պէտք է դառնայ այն լոյսը, որ տեսանելի, առաջնորդող և զգուշացնող ըլլայ:

ԳԼՈՒԽ 6

- Ուսուցում ողորմութեան մասին (Մր 6. 1-4)
- Ուսուցում աղօթքի մասին (Մր 6. 5-9)
- Տէրունական Աղօթքը (Մր 6. 10-15)
- Ուսուցում ծումապահութեան մասին (Մր 6. 16-18)
- Ճշմարիտ գանձը (Մր 6. 19-23)
- Երկու տէրեր (Մր 6. 24)
- Ապաւինիլ Նախահինսամութեան (Մր 6. 25-34)

ԳԱՆՁ ԵՐԿՆՔԻ ՄԷՋ (Մտ 6. 19-23)

Հրեաներու համար ծանօթ արտայայտութիւն մըն էր «գանձ երկնքի մէջ» արտայայտութիւնը: Անոնք նման գանձ երկու ձևով կը հասկնային:

1. Երկրի վրայ մարդու կատարած ազնիւ գործերը կը դառնան գանձ երկնքի մէջ:

Յիսուս և ռաբբիները վստահ էին, ինչ որ անձնասիրաբար սեփական անձի համար ձեռք կը բերուի, կորելու է. ինչ որ առատաձեռնօրէն կը տրուի՝ կը դառնայ գանձ երկնքի մէջ. եկեղեցին ալ, իր առաքելութեամբ այսպիսի ընկալում ունի «Ինչ որ կը պահենք, կը կորսնցնենք, ինչ որ կու տանք, կը ստանանք»:

2. Հրեաները այս բառակապակցութիւնը կը կապէին նաև մարդկային նկարագիր ընկալման հետ:

Աստուծոյ առջև օր մը մեր էութեամբ և նկարագրով պիտի կանգնինք, և ոչ թէ մեր ստացուածքներով կամ ունեցուածքով: Մարդ այս աշխարհէն միայն ինքզինք է տանելու, ուրիշ ոչինչ:

Միւս կողմէ Յիսուս երբեք չխօսեցաւ այս աշխարհի անկարևորութեան մասին, բայց միշտ ալ կրկնեց, որ այս աշխարհի կարևորութիւնը ինքնանպատակ չէ:

Աշխարհը կեանքի վախճանը չէ, այլ հանգրուան մը՝ յաւիտենական կեանք տանող ճանապարհ:

Հետևաբար, մարդ իր սիրտը պիտի չկորսնցնէ այս աշխարհին մէջ, այս աշխարհի նիւթին համար, այլ իր աչքերը պիտի սևեռուին աշխարհէն անդին՝ դէպի անդենական կեանք, որ այս աշխարհէն կը սկսի:

ՃԱՆՉՆԱՆՔ ՀԻՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԸ

Սկիզբէն Աստուած երկինքն ու երկիրը ստեղծեց: Երկիրը անձեւ ու պարապ էր եւ անդունդին վրայ խաւար կար եւ Աստուծոյ Հոգին ջուրերուն վրայ կը շարժէր: Աստուած ըսաւ. «Լոյս ըլլայ» ու լոյս եղաւ: Աստուած տեսաւ որ լոյսը բարի է ու Աստուած լոյսը խաւարէն զատեց:

Աստուած լոյսին անունը Տորեկ եւ խաւարին անունը Գիշեր դրաւ: Իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ առաջին օրը եղաւ:

Եւ Աստուած ըսաւ. «Ջուրերուն մէջտեղը հաստատութիւն ըլլայ եւ ջուրերը ջուրերէն զատէ»: Աստուած հաստատութիւնը ըրաւ ու հաստատութեանը տակ եղած ջուրերը հաստատութեանը վրայ եղած ջուրերէն զատեց ու այնպէս եղաւ:

Աստուած հաստատութիւնը Երկինք կոչեց եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ երկրորդ օրը եղաւ:

Աստուած ըսաւ. «Երկնքի տակ եղած ջուրերը մէկտեղ թող հաւաքուին ու ցամաքը երեւնայ» եւ այնպէս եղաւ: Աստուած ցամաքին անունը Երկիր դրաւ ու հաւաքուած ջուրերը Ծով կոչեց: Աստուած տեսաւ որ բարի են:

Աստուած ըսաւ. «Երկիրը կանաչ խոտ թող բուսցնէ, սերմ տուող խոտ եւ իր տեսակին պէս պտուղ տուող պտղաբեր ծառ, որ իր մէջ իր սերմը ունենայ երկրի վրայ» ու այնպէս եղաւ: Ու երկիրը կանանչ խոտ, իր տեսակին պէս սերմ տուող խոտ եւ իր տեսակին պէս սերմ ունեցող պտղաբեր ծառ հանեց: Աստուած տեսաւ որ բարի են:

Եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ երրորդ օրը եղաւ:

Աստուած ըսաւ. «Երկնքի հաստատութեանը մէջ լուսաւորներ թող ըլլան, որպէս զի ցորեկը գիշերէն զատեն եւ նշաններու ու ատեններու եւ օրերու ու տարիներու համար ըլլան: Ու երկնքի հաստատութեանը մէջ լուսաւորելու համար ըլլան, որպէս զի երկրի վրայ լոյս տան» ու այնպէս եղաւ: Եւ Աստուած երկու մեծ լուսաւորներ ըրաւ: Մեծ լուսաւորը ցորեկուան իշխելու համար ու պզտիկ լուսաւորը գիշերուան իշխելու համար: Աստղերն ալ ըրաւ: Եւ Աստուած երկնքի հաստատութեանը մէջ դրաւ զանոնք, որպէսզի երկրի վրայ լոյս տան եւ ցորեկուան ու գիշերուան իշխեն եւ լոյսը խաւարէն զատեն: Աստուած տեսաւ, որ բարի են: Եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ չորրորդ օրը եղաւ:

Աստուած ըսաւ. «Ջուրերը կենդանութեան շունչ ունեցող շատ սողուններ թող հանեն եւ թռչունները երկրի վրայ, երկնքի հաստատութեանը երեսը թող թռչին»:

Աստուած ստեղծեց մեծամեծ կէտերը եւ ամէն սողացող շնչաւոր կենդանի, որոնք ջուրերը առատ հանեցին իրենց տեսակին պէս ու ամէն թելաւոր թռչուն՝ իր տեսակին պէս: Աստուած տեսաւ որ բարի են: Աստուած օրհնեց զանոնք՝ ըսելով. «Աճեցէք ու շատցէք եւ ծովերուն մէջ եղած ջուրերը լեցուցէք. թռչուններն ալ երկրի վրայ թող շատնան»: Եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ հինգերորդ օրը եղաւ:

Աստուած ըսաւ. «Երկիրը թող հանէ շնչաւոր կենդանի՝ իր տեսակին պէս՝ անասուններ, սողուններ ու երկրի գազաններ՝ իրենց տեսակին պէս»: Եւ այնպէս եղաւ:

Աստուած երկրի գազանները իրենց տեսակին պէս եւ ընտանի անասունները իրենց տեսակին պէս ու գետնի բոլոր սողունները իրենց տեսակին պէս ըրաւ: Աստուած տեսաւ, որ բարի են:

Աստուած ըսաւ. «Մեր պատկերին ու նմանութեանը պէս մարդ ընենք: Ան ծովու ձուկերուն ու երկնքի թռչուններուն եւ անասուններուն ու բոլոր երկրի ու սողացող բոլոր սողուններուն վրայ թող իշխէ»: Աստուած՝ իր պատկերովը ստեղծեց մարդը. Աստուծոյ պատկերովը ստեղծեց զանիկա, արու եւ էգ ստեղծեց զանոնք: Աստուած օրհնեց զանոնք եւ Աստուած անոնց ըսաւ. «Աճեցէք ու շատցէք ու երկիրը լեցուցէք եւ անոք տիրեցէք ու ծովու ձուկերուն ու երկնքի թռչուններուն եւ երկրի վրայ սողացող բոլոր կենդանիներուն իշխեցէք»:

Աստուած ըսաւ. «Ահա ձեզի տուի բոլոր երկրի վրայ եղած ամէն սերմ ունեցող խոտ ու ամէն ծառ, որուն մէջ սերմ տուող ծառի պտուղ կայ: Ասոնք ձեզի կերակուր պիտի ըլլան: Ու երկրի բոլոր գազաններուն ու երկնքի բոլոր թռչուններուն եւ երկրի վրայ կենդանութեան շունչ ունեցող բոլոր սողուններուն՝ կերակուրի համար կանաչ խոտ տուի»:

Ու այնպէս եղաւ: Եւ Աստուած իր բոլոր ըրածը տեսաւ: Ահա շատ բարի էր: Եւ իրիկուն ու առտու ըլլալով՝ վեցերորդ օրը եղաւ: